

io, som bekendt, Nationalbankdirektør Levy, Professor Falbe Hansen, Spøleteretsadvokat Henriksen for en kjøbenhavnst Sparekasse, Rjær for en aalborgst Sparekasse, Krag for en fynst, Møller for en fjællandst og Vinge, jeg tror ligeledes for en fjællandst Sparekasse. Det er denne Kommission, hvis Lovforslag er Grundlaget for, hvad Regjeringen senere har forelagt. Men jeg vil dog virkelig spørge, hvor det er muligt at opdage nogen Bankinteresse i disse Forslag. (Scavenius: Det har jeg heller ikke sagt!) Det er ikke det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (Scavenius), det er det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Holstein-Holsteinborg), jeg henvender mig til; han har med det største Eftertryk fremhævet, at det var fra Bankerne, at Tanken var udgaaet, og Bankernes Interesse, hvorom det dreiede sig, og en stor Mængde Talere have gjentagende udtalt dette indtil det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), som atter dvælede ved dette Punkt. Det er altsaa ikke Tilfældet, at det er Bankerne, der have sat denne Sag i Bevægelse, det er heller ikke Bankerne, der have givet de Tanker Udtryk, der nu foreligge for os i Lovforslaget. Jeg vilde ogsaa anse det for høist ufandsynligt, at Bankerne skulde anse det for stemmende med deres Interesse at gjøre det. Man har under denne Lovs Behandling, ikke blot her, men ogsaa i Landstthinget, rettet en stærk Bebreidelse mod Indenrigsministeren, fordi han kom med en Lov om Sparekasser, medens han tillige skulde være kommen med Forslag om Banker og Aktieselskaber, ja, der var forleden et æret Medlem, der bebreidede Regjeringen, at den ikke tillige i dette Lovforslag var kommen med et Forslag om Ministeransvarlighed. Dette, at faae et Lovforslag frem om Aktieselskaber og Banker, er nu ikke saaledes at løbe til, og det kunde være, at, naar Forsøget blev gjort, vilde det møde fuldt saa mange Vanskeligheder som nærværende Lovforslag; enhver Ting for sig. Men sikkert er det, at Aktieselskabers og Bankernes Bestyrelser vilde have ligesaa stor Utilbøjelighed til at modtage en Lov, der ordnede og kontrollerede deres Virksomhed, som Medlemmer af Sparekassebestyrelser synes at være det til at modtage Kontrol af deres. Altsaa, Aktieselskaber, Banker og Sparekasser have, naar det gjælder om Lovgivning fra Statens Side, en særlig Interesse, nemlig den at holde Staten og dens Kontrol rent borte. Den Konkurrence, der er mellem Banker og Sparekasser, er en, der finder Sted i det praktiske Liv, ude paa selve Pengemarkedet, men det maa vel erindres, at man vilde fremstille Forholdet meget urigtigt, naar man stiller det saaledes op, at det blot er Banker og Sparekasser, der konkurrere med hinanden, nei, Ulykken er den, at det tillige er Banker og Banker og Sparekasser og Sparekasser. I den indbyrdes Konkurrence mellem Sparekasserne selv ligger netop Spiren til de Ulemper, der for nogle

Åar siden vare saa tydelige for Alle, om end Erindringen derom synes at være bleven noget mat. Konkurrencen mellem Sparekasserne gaar ikke blot ud paa, at drage Midlerne til sig ved at byde bestandig højere og højere Vilkaar, men søger ogsaa gennem Udlaanene og disses Vækkelse at komme, som det hedder, en Hæselængde forbi hinanden. Altsaa Konkurrencen er ikke tilstede mellem de to nævnte Arter af Instituter, men mellem alle dem, der ville have fat i de disponible Penge, og derfor tror jeg, at den Opfattelse, der har gjort sig gjældende, som om det var en Bankinteresse, der havde foranlediget Sagen, er urigtig, og at man skuffer sig ved at lægge det til Grund for den hele Opfattelse af Spørgsmaalet. — For mig staar det saaledes, at der ganske vist er Trang til en Lovgivning paa dette Omraade, men jeg kan ikke negte, at jeg ligeledes deler den Anskuelse, at den Lovgivning, der her er bragt i Forslag, gaar noget for vidt, at den indeholder flere Punkter end nødvendigt, og at den tager for lidt Hensyn til den store Forskjellighed mellem de Instituter, for hvilke der skal gives en fælles Lov. Jeg vil ikke her gaa saa vidt som det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), der vedblev at rette Angreb paa Kommissionens Betænkning og Kommissionens Forslag; lad os nu holde os til det, vi her have for os; det er et af Landstthinget betydelig ændret Lovforslag, der ligger for, lad det være det, der er Gjenstand for Angreb og Kritik, og lad det, der ligger længer tilbage, ikke lyselsætte os; vi kunne faae nok at gjøre med det Nærværende. Naar jeg nu tager Forslaget for, kan jeg ikke negte, at, selv om der bliver noget Spillerum ved Vedtægternes Affattelse, og selv om Ministeren agter at gennemføre en vis Forskjellighed for de større og de mindre Sparekassers Vedtægter, er dog dette Lovforslag, saaledes som det nu ligger for, for „uniformerende“, som det blev yttret forleden Dag. Det er en Prokrustesbænk, paa hvilken Alt skal passe; man hugger Benene af dem, der ere for lange, og strækker dem, der ere for korte, indtil Alt passer i denne Seng; men det er ikke heldigt. Det gjælder vist om Sparekasser, som om Vandløb, hvormed vi beskæftigede os for nogle Dage siden, at de maa indeles i forskjellige Klasser. Rigesom man har større og mindre Vandløb, hvortil et æret Medlem fandt det nødvendigt at føie en tredje Slags, der skulde hedde private Vandløb, saaledes tror jeg, vi maa have større og mindre Sparekasser og Sogneparekasser, eller hvilken Inddeling man nu vil have; men sikkert er det, at de Regler, der her indføres, hvis de passe paa nogle Pengeinstituter, passe de ikke paa andre og omvendt; hvis de ville være yderlig generende for nogle Instituter af en vis Art, finde de henfigtsmæssig Anvendelse paa andre. Vi maa altsaa søge at bringe Loven tilbage til